

VLAANDEREN
CIRCULAIR

Alles wat je moet weten over **WASBARE LUIERS**

*Wist je dat
wasbare luiers
goedkoper zijn
dan wegwerpluiers?*

MEER INFO OP P. 23

VOORWOORD

Brigitte Mouligneau

Transitiemanager
Vlaanderen Circulair

Ik beken. Toen onze twee dochters nog baby'tjes waren, kregen ze wegwerpluiers aan de billen. We zorgden zo wellicht voor een dikke twee ton afval, aan luiers alleen. Kleine verzachtende omstandigheid: dat was 20 jaar geleden. Toen waren wasbare luiers in mijn ogen nog iets exotisch en van een hoog geitenwollensokgehalte. Voor zover ik ze kende, leken ze me omslachtig. Iets voor de echt overtuigden. Voor mama's met veel tijd. Moderne mama's gebruikten toch wel de modernste luiers, met ingebouwde extra ultra dry night happy baby skincare comfort patches, niet?

Maar tijden veranderen, technologie verandert en het denken van mensen verandert. Vandaag zijn wasbare luiers een volstrekt haalbare kaart geworden. De markt is stilaan rijp en er zijn heel wat oplossingen om van het luier-leven meer een luilekker-leven te maken. Akkoord, aan het begin van de rit

moet je een serieuze aankoop doen en door de week enkele wasjes meer draaien, maar verder zijn er niets dan voordelen: je spaart aantoonbaar de planeet en je spaart in de portemonnee. Wasbare luiers worden de logische keuze.

Dat is net wat we met Vlaanderen Circulair willen doen. De logische keuze, voor zero afval, makkelijk maken en tonen dat het kan. Daarom zetten we, samen met de OVAM, onze schouders onder ons luierproject en maakten we dit e-boek. We richten ons daarbij naar alle ouders en uitbaters van kinderdagverblijven.

In dit e-boek zetten we alle info over wasbare luiers voor jou op een rijtje en laten we enkele 'ervaringsdeskundigen' aan het woord. Zo kan je zelf geïnformeerd kiezen, of wasbaar iets is voor jou of jouw organisatie, of niet. We wensen je sowieso veel succes!

INHOUD

1

4 KIEZEN VOOR WASBARE LUIERS

- Waarom zou je kiezen voor wasbare luiers?
- Zijn wasbare luiers echt beter voor het milieu?

2

11 WASBARE LUIERS IN DE PRAKTIJK

- Hoe gebruik je wasbare luiers?
- Welke systemen van wasbare luiers bestaan er?
- Wat heb je nog meer nodig?
- Hoe lang gaan wasbare luiers mee?
- Hoeveel maten heb je nodig?
- Nachtluiers, hoe zit dat?
- Wéér een nieuwe luier?
- Hoe zit dat met de was?

3

23 HET KOSTEN- PLAATJE VAN WASBARE LUIERS

- Hoeveel kosten wasbare luiers voor ouders?
- Zijn wasbare luiers goedkoper dan wegwerpluiers?

4

29 WASBARE LUIERS IN DE OPVANG

- Wasbare luiers in de kinderopvang: hoe werkt dat?
- Wat zijn de richtlijnen qua hygiëne voor wasbare luiers in de kinderopvang?
- Hoeveel kosten wasbare luiers voor kinderopvang?
- Hoe verloopt het wassen van de luiers in de kinderopvang?

5

37 GEZONDE & BLIJE BABY'S MET WASBARE LUIERS

- Worden kinderen sneller zindelijk met wasbare luiers?
- Hebben kinderen meer last van natteilletjes?
- Is het niet lastiger om te bewegen met zo'n dikke luier?

• Lees de verhalen van de liefhebbers van wasbare luiers

8 HET VERHAAL VAN OUDERS ANN & BOUKE

20 HET VERHAAL VAN MOMBLOGGER EMILIA

26 HET VERHAAL VAN KINDERDAG- VERBLIJF 'T ACHTERTUINTJE - EL NIÑO

34 HET VERHAAL VAN ONTHAALLOUDE KERSTIN

1

KIEZEN VOOR WASBARE LUIERS

Waarom zou je kiezen voor wasbare luiers?

De vraag is eerder: waarom niet? Wasbare luiers zijn vandaag de dag even gemakkelijk en comfortabel in het gebruik als wegwerpluiers, maar zijn véél minder belastend – en dus beter – voor het milieu. Als je kiest voor wasbare luiers, kies je elke luierbeurt opnieuw voor minder afval. Weg van de wegwerpcultuur, met luiers van natuurlijke materialen, die je keer op keer kan gebruiken. Zonder plastics, chloor of chemicaliën. Dat is duurzaamheid in de praktijk.

Zo kunnen kleintjes opgroeien in een schonere wereld. En je wordt er nog extra voor beloond ook: wasbare luiers gebruiken is goedkoper dan wegwerpexemplaren. Dat financiële voordeel wordt nog groter als je wasbare luiers ook gebruikt voor je volgende kind(eren), als je ze tweedehands koopt en/of doorverkoopt.

Een schonere toekomst: dat is toch het mooiste wat we aan de volgende generatie kunnen geven?

“Als je begint na te denken, zijn er zoveel dingen die je duurzamer kan doen. Wasbare luiers zijn een perfect voorbeeld van iets kleins dat toch een grote impact heeft”

Bouke – papa van Seppe (3) en Marie (1)

Zijn wasbare luiers echt beter voor het milieu?

Het antwoord op deze vraag is kort: JA!

Wist je dat het gebruik van wegwerpluiers 800-1000 kilo afval oplevert per kind over de hele babyluierperiode? Als je kiest voor wasbare luiers – en dito billendoekjes – heb je die grote afvalberg niet. Ja, maar hoe zit het dan met al die wasmachines die moeten draaien om al die luiers te wassen?

Uit het Life Cycle Initiative-report dat gepubliceerd werd bij de United Nations Environment Programme-bijeenkomst in 2021 blijken wasbare luiers sowieso duurzamer te zijn dan wegwerp-exemplaren. Als je bij het wassen en drogen erop let dat je niet te veel detergent gebruikt, je wasmachine volledig vult en energie-efficiënt droogt, wordt dat milieuvoordeel alleen maar groter. En

er valt met wasbare luiers nog meer winst te halen voor onze planeet. Als je ze hergebruikt – voor een volgend kindje of door ze tweedehands te kopen/verkopen – scoor je nóg beter: minder belasting voor het milieu, meer duurzaamheid. En fijn voor jou: het is ook beter voor je portemonnee.

Zijn wasbare luiers echt beter voor het milieu?

Wist je dat één kind tijdens de luielperiode gemiddeld voor 1000 kilo aan luierafval zorgt?

CIJFERS DIE OVERTUIGEN

7% van het huisvuil in Vlaanderen is luierafval, babyluiers zijn goed voor **30.000 ton afval per jaar**.

10% van het professionele restafval bij bedrijfsafval is luierafval, kinderdagverblijven tikken af op **10.000 ton per jaar**.

Bron: [OVAM sorteeraanalyse huisvuil 2019/2020](#) en [studie RDC Environment 2022](#).

EVEN OPGELIJST: DAAROM DUS!

1. Minder belastend voor het milieu

Wasbare luiers zijn minder belastend – en dus beter – voor het milieu. Als je kiest voor wasbare luiers, kies je elke luierbeurt opnieuw voor minder afval. Wasbare luiers zijn gemaakt van natuurlijke materialen, die je keer op keer kan hergebruiken. Zonder plastics, chloor of chemicaliën.

2. Beter voor je portemonnee

Wasbare luiers gebruiken is goedkoper dan kiezen voor wegwerpexemplaren. Dat financiële voordeel wordt nog groter als je wasbare luiers ook gebruikt voor je volgende kind(eren), als je ze tweedehands koopt en/of doorverkoopt.

3. Makkelijk en comfortabel

Wasbare luiers zijn vandaag de dag even gemakkelijk en comfortabel in het gebruik als wegwerpluiers.

Ann (38), **Bouke** (33) en hun kindjes **Seppe** (3) en **Marie** (1) zijn al een tijd helemaal fan van wasbare luiers.

ZO 'GROEN' LEVEN ZE

- Met een grote kookpot onder de arm of de snelbinder... zo gaan Ann en Bouke naar de frituur. Op die manier verkleinen ze hun afvalberg.
- In hun badkamer vind je geen vervuilende producten. Ze kiezen bewust voor natuurlijke en niet-verpakte producten.

“Als je op deze manier het milieu kan sparen... waarom niet?”

Hoe zijn jullie precies begonnen met wasbare luiers?

Bij ons begon het allemaal binnen de familie. Bij ons eerste kindje, Seppe, heeft de zus van Bouke ons enkele wasbare luiers geleend, om te kijken of het iets voor ons was. We waren meteen fan. We zijn dan in verschillende Facebookgroepen terechtgekomen, waar we verschillende wasbare luiers, tweedehands, hebben overgekocht.

Waarom zijn jullie zulke fans van de wasbare luiers?

We zetten als gezin al langer in op duurzaamheid en die luiers passen natuurlijk perfect binnen dat kader. We kunnen ons niet voor-

stellen hoe groot onze afvalberg zou zijn als we voortdurend wegwerpluiers zouden gebruiken. Deze wasbare luiers werken gewoon ook even goed als de wegwerpexemplaren, dus als je op deze manier het milieu aanzienlijk kan sparen, zien we niet in waarom je het niet zou doen.

Is duurzaamheid voor jullie het grootste voordeel aan wasbare luiers?

Oh nee, er zijn er nog wel wat! We merken dat het ook goed is voor de huid van onze kindjes. Je merkt dat ze minder snel rode billetjes hebben. Je hebt ook wel steeds genoeg luiers bij de hand. Wanneer je bij ons binnenkomt, staat er altijd wel ergens een wasrekje met versgewassen luiers te drogen.

Is het financiële aspect ook belangrijk voor jullie?

Het is in het begin een grote investering en dat mag je niet onderschatten. Je moet alles in een of een paar keer kopen, en daar hangt wel een prijskaartje aan. Maar op lange termijn zijn wasbare luiers toch wel goedkoper.

Je kan bovendien, net als wij, de luiers tweedehands kopen. Dat maakt alles nog wat betaalbaarder.

Er zijn trouwens ook wel wat Vlaamse gemeentes die het gebruik van wasbare luiers stimuleren door financieel bij te springen. Dat moet je zeker eens checken.

Welke mindere kanten ontdekten jullie?

Wij vinden wasbare luiers niet altijd zo handig wanneer we op stap gaan. Dat is niet altijd zo eenvoudig en dan durven we ook weleens een keertje een wegwerpluier te gebruiken, dat geven we toe. Maar op het vlak van nadelen is dat wel echt het enige!

Wat zouden jullie zeggen tegen mensen die nog niet overtuigd zijn?

Onbekend is onbemind! Probeer het gewoon eens of neem eens een kijkje bij mensen die het wel gebruiken. Wie weet ontdek je dat het toch iets voor jullie gezinnetje is!

2

WASBARE LUIERS IN DE PRAKTIJK

Hoe gebruik je wasbare luiers?

Het antwoord is poepsimpel: net als wegwerp-luiers, alleen gooi je ze niet in de vuilnisbak, maar stop je ze in de wasmachine na gebruik. Je kan kiezen voor een luierservice, waarbij de schone luiers worden aangeleverd en de gebruikte worden opgehaald, gewassen en weer proper worden bezorgd, da's één. Daarnaast bestaan er ook verschillende soorten wasbare luiers die je zelf wast. Hierover later meer.

Moeilijk in het gebruik is het dus niet: naast je verzorgingstafel heb je gewoon een luiерemmer voor gebruikte luiers en (wasbare) billendoekjes staan. Gebruik je een systeem met inlegvliesjes, dan heb je daarnaast nog een apart afval Emmertje nodig. Wat doe je met gebruikte luiers onderweg? Met een luiertas of een wetbag neem je ze gewoon mee tot je ze in de waszak in je luiерemmer kan stoppen.

“Er zijn heel veel soorten wasbare luiers te vinden. Dat kan een beetje overweldigend zijn, maar na wat zoeken, is er zeker een ideale luier voor elk gezin!”

Kerstin – mama van Ernest (10), Gommaar (8), Johannes (5) en Marieke (2)

Hoe gebruik je wasbare luiers?

WEGWIJS IN DE WASBARE LUIERS

Als je beslist om luiers te kopen die je zelf wast, kan het aanbod overweldigend zijn. Een all-in-1, snap-in-1... Er bestaan verschillende systemen.

Wat is wat? Wat zijn de voor- en nadelen?

All-in-one of pocketluiers: lijken nog het meest op een 'gewone' wegwerpluier, met hetzelfde gebruiksgemak. De stoffen luier en het overbroekje zijn één geheel, je vervangt dus de hele luier. Ze gaan één volledige luierperiode mee, afhankelijk van de kwaliteit is daarna het 'ingebouwde' overbroekje niet altijd meer waterdicht. Voor een compleet pakket (voor een luierperiode van 4,5 tot 15 kg) heb je er 24 nodig, zodat je om de drie dagen een volle wasmachine hebt. Overbroekjes heb je niet nodig.

Voorgevormde luiers: stoffen, wasbare luierbroekjes die je gebruikt in combinatie met overbroekjes; bij het verluieren wissel je de voorgevormde luier, het overbroekje moet pas in de was als het vuil is of onfris ruikt. Van alle wasbare luiers absorberen ze het meest; zowel het overbroekje als de luier sluiten met elastiek, dat maakt het dubbel zo veilig tegen doorlekken. Voor een compleet pakket (voor een luierperiode van 4,5 tot 15 kg) heb je er 24 nodig, samen met 5 overbroekjes.

Snap-in-1 luiers: bij deze luiers klik je de stoffen inlegger in het overbroekje vast, je wisselt enkel de inlegger bij het verluieren, het overbroekje kan je opnieuw gebruiken tot het vuil is of onfris ruikt. Voor een compleet pakket

(voor een luierperiode van 4,5 tot 15 kg) heb je er 24 nodig, samen met 9 overbroekjes.

Overbroekjes: enkel bij all-in-1 heb je geen overbroekjes nodig. Overbroekjes maken de luier waterdicht en het elastiek aan de beentjes voorkomt lekken. Hoeveel je er nodig hebt, hangt af van het type luier dat je kiest. Schattige printjes? Belangrijk, maar check in de winkel bij de keuze van overbroekjes ook of ze – qua breedte tussen de beentjes – compatibel zijn met het merk en type wasbare luier dat je hebt gekocht.

Dan heb je nog de **vouwluiers**, de niet voorgevormde luiers die je zelf vouwt tot de juiste maat, maar deze zijn weinig handig en minder populair.

Welke systemen van wasbare luiers bestaan er?

De hamvraag is: wil je de luiers zelf wassen of besteed je dat liever uit? In het eerste geval kan je luiers kopen, in het tweede geval gaat het om een luierservice.

LUIERS KOPEN

Goed om te weten: vaak kan je een testpakket uitproberen voor één maand en daarna pas kopen. In principe koop je één luierpakket; afhankelijk van het merk en de variant die je kiest, kost dat 600 tot 800 euro. Die luiers passen voor baby's van 4 à 4,5 kilo tot pakweg 15 kilo. De *newborn* luiers heb je maar heel even nodig, die kan je vaak huren.

Handige adresjes waar je een testpakket kan uitproberen en daarna kopen:

lulierhoek.be, dewasbareluier.be, kleinspook.be, nappys.nl, kiddybips.be, doekjesenbroekjes.be

Welke systemen van wasbare luiers bestaan er?

GEBRUIKMAKEN VAN EEN LUIERSERVICE

Je kan ook kiezen voor een luierservice, die zorgt voor een wekelijkse ophaling, reiniging en levering. Handig om te weten: ook wasbare billendoekjes kan je huren en gewoon mee in de ophaalzakken van de luiers stoppen. Een bedrijf dat deze service aanbiedt in Vlaanderen aan kinderdagverblijven en vanaf augustus 2022 ook aan particulieren is Washcot. Je huurt elke week een pakket all-in-1 luiers, die zijn beschikbaar in 5 verschillende maten. Je kan als ouder of als kinderdagverblijf online je bestelling plaatsen, die wekelijks wordt geleverd, terwijl de gebruikte luiers dan worden opgehaald. De luiers voor particulieren worden afgeleverd bij de kinderop-

vang van hun kleintje(s) of een centraal punt in hun stad of gemeente: minder kilometers, da's duurzamer. De kostprijs ligt in lijn met deze van de premium wegwerpluier, even hoog of zelfs lager (afhankelijk van het merk dat je koopt). Bovendien heb je geen zorgen om te wassen, te drogen en heb je een gigantische vermindering van je afval. Je hebt minder dure vuilniszakken nodig of je betaalt fors minder voor je afvalverwerking als kinderdagverblijf. In Brussel kan je tevens beroep doen op Bébécó en Snappies.

Op deze luierservices kan je een beroep doen:
washcot.be, bebeco.be, snappies.be

“Een luierservice is voor ons echt ideaal. Door de luiers te laten wassen door een ander bedrijf, kunnen wij ons inzetten voor duurzaamheid terwijl we ons focussen op onze kids”

Kara, medewerkster in kinderdagverblijf 't Achtertuintje – El Niño

Wat heb je nog meer nodig, buiten wasbare luiers?

- ✓ Luiерemmer voor de vuile luiers, met of zonder wasnetje
- ✓ Luiertas voor vuile luiers (ook wetbag)
- ✓ Wasbare billendoekjes, ± 50 (in een afgesloten doos, bevochtigd met water)
- ✓ Inlegvliesjes van bamboe, viscose of cellulose (wegwerp) of wasbare inlegvliezen (fleece of zijde (zijde om geïrriteerde of rode billetjes zachtheid te geven zodat ze vlotter genezen) om de stoelgang op te vangen en/of de billetjes droger te houden. (Behalve als je een all-in-1 luier of een luierservice gebruikt)
- ✓ Nachtluiers of extra inleggers voor de nacht (als je kindje langer doorslaapt én meer plast, gewoonlijk vanaf 6 maanden) (Behalve als je een luierservice gebruikt)
- ✓ Een afvalemmer voor de vuile inlegvliesjes

ENNE... HOE ZIT DAT MET ZINDELJKHEID EN ZWEMMEN?

Zwemmen & zindelijk worden: ook daar bestaan aangepaste wasbare luiers voor.

- **Zwemluiers** zijn gewoon wasbare waterdoorlatende broekjes of luiers. Ze passen goed aan zodat er geen stoelgang in het water terecht komt. Kleintjes kunnen er goed in bewegen, omdat ze – in tegenstelling tot wegwerpluiers – bijna geen water vasthouden.
- Is je kleintje klaar voor zindelijkheidstraining? Dan zijn **oefenbroekjes** handig: kleintjes kunnen ze zelf aan- en uitdoen, bij een ongelukje vangt (de inlegger in) het broekje alles wel op.

Hoe lang gaan wasbare luiers mee?

Luiers die je zelf wast, gaan minstens een volledige luiierperiode mee, de meeste luiersystemen zelfs 2 tot 3 volledige luiierperiodes.

Bij luiers die je huurt via een luierservice, ligt het risico van de levensduur van de luiers bij de aanbieder van de luierservice. De luiers worden gewassen en gedroogd door specialisten en onderzoek en ontwikkeling zorgt ervoor dat de levensduur continu wordt verlengd.

Luiers die je zelf wast, gaan minstens een volledige luiierperiode mee, de meeste luiersystemen gaan zelfs 2 tot 3 volledige luiierperiodes mee. All-in-1 luiers gaan 1 periode mee, tegen dan is het 'ingebouwde' overbroekje 'opgebruikt'. Bij de andere luiersystemen als snap-in-1 luiers gaan de luiers zelf nog vlot mee; je moet enkel nieuwe overbroekjes kopen. Je kan wasbare luiers perfect doorgeven of doorverkopen of zelf tweedehands kopen, net zoals babykleertjes: nóg duurzamer en voordeliger.

Hoeveel maten heb je nodig?

Als je luiers gebruikt van een luierservice, kan je aangeven welke maat je kind nodig heeft, naar gelang het gewicht van het kleintje.

Als je zelf de luiers wast, zijn er in principe twee maten: newborn voor de hele kleintjes (tot 4 à 4,5 kilo) en luiers voor kinderen van 4 à 4,5 kilo tot 15 kilo. De newborn versie heb je maar heel even nodig en kan je vaak huren. De volgende maat gaat in principe een hele luielperiode mee. Is je kind groter en nog niet zindelijk, dan kan je wel grotere exemplaren kopen, maar bij de meerderheid van de kinderen is dat niet nodig.

Nachtluiers, hoe zit dat?

Moet je speciale nachtluiers gebruiken, bij luiers die je zelf wast? De eerste maanden zal je merken dat de luiers je kleintje lang genoeg droog houden. Als je kindje langer doorslaapt, groter wordt en vaak ook meer urine produceert, kan je aanvankelijk gewoon een extra inlegger gebruiken, die net wat meer absorbeert. In de praktijk hebben de meeste kinderen echt wel nachtluiers nodig. Je kan die combineren met een inlegvliesje: dat zorgt ervoor dat de billetjes mooi droog blijven. Gewoonlijk is dat vanaf een maand of zes, bij de meest absorberende voorgevormde wasbare luiers is dat rond 8 à 9 maanden.

Wéér een nieuwe luier?

Leuk voordeel van wasbare luiers!
Omdat kinderen met wasbare luiers vaak sneller zindelijk zijn, is de kans groot dat je minder dan gemiddeld een luier zal verschonen.

Moet je je kindje vaker verschonen met wasbare luiers? Hoe vaak een luierswissel nodig is, hangt niet af van het type luier dat je gebruikt, wel van je kleintje zelf: de ene baby plast of poept nu eenmaal frequenter of meer dan de andere. Je hebt dus zeker niet meer luiers nodig dan bij wegwerpluiers. Integendeel: omdat kinderen met wasbare luiers vaak sneller zindelijk zijn, is de kans groot dat je minder dan gemiddeld – 5000 luierswissels met gemiddeld 5 luierswissels per dag, oef – een luier zal verschonen.

Help, hoe zit dat met de was?

EVEN VRAGEN AAN EEN ERVARINGSDESKUNDIGE

Catty Verlinden van de Luielhoek verkoopt zelf wasbare luiers én is mama van drie.

Wasbare luiers, is dat niet heel veel extra was?

Dat valt best mee in de praktijk: 3 keer per week een extra machine.

Op welk programma moet je de luiers wassen?

Je laat eerst het spoelprogramma draaien. Als je wasmachine niet helemaal gevuld is, kan je na het spoelen perfect nog andere niet-luierwas erbij

doen. Was dan op 60 graden met een wasmiddel dat krachtig genoeg is. Eco-wasmiddelen zijn dat niet altijd, wasnoten voldoen ook niet. Gebruik ook geen wasmiddel waar bleekmiddel in zit.

Hoe krijg je hardnekkige vlekken weg uit wasbare luiers en overbroekjes?

In de zon laten drogen doet 't hem.

Stoelgang in de wasmachine?

Vloeibare stoelgang is wateroplosbaar en mag gewoon mee in de wasmachine. Het lost op en wordt afgepompt. Vaste ontlasting kan niet in de wasmachine. Daarom wordt er geadviseerd om inlegvliesjes te gebruiken, wasbaar of wegwerp. Bij vaste stoelgang helpt het inlegvliesje om de stoelgang te scheiden van de wasbare luier en zo de stoelgang er eenvoudigweg uit te kieperen in het toilet. De inlegvliesjes mogen nooit in het toilet gegooid worden, niet alleen omwille van verstoppingsgevaar, maar ook omwille van de samenstelling. Dus alle wegwerpdoekjes gaan gewoon de vuilemmer in, de wasbare versies kunnen mee in de wasmachine. Een luierszak is dan best handig, want die stop je integraal mee in de wasmachine.

Wil je het hele verhaal horen, luister dan naar de [podcast van koplopers](#).

Op haar Instagrampagina @mixua.eco inspireert **Emilia** anderen om te kiezen voor een duurzamer leven. Toen ze beviel van **Luna** (nu 14 maanden) koos ze resoluut voor wasbare luiers.

ZO 'GROEN' LEVEN ZE

- Met een minicompostvat in haar keuken tovert ze haar groente- en fruitafval om tot compost die perfect is voor haar vele kamerplanten!
- Ecologisch leven is haar ding. Om ook anderen te overtuigen van deze levensstijl, deelt ze haar kennis op Instagram, blogs en op eco-tours.

“Iedereen die wasbare luiers heeft gebruikt, is overtuigd!”

Emilia, we mogen wel zeggen dat jij duurzaamheid ademt. Is het ook zo dat je interesse voor wasbare luiers is ontstaan?

Ja, absoluut! Ik probeer zo weinig mogelijk afval te produceren en toen ik zwanger werd, begon ik me al meteen de bergen luiers voor te stellen. Toen ik mensen vertelde dat ik een kindje kreeg, kwam ook wel vaak de vraag hoe ik dat duurzaam zou aanpakken. Zo ben ik verder gaan nadenken en ben ik ermee in contact gekomen.

Hoe vond je de ideale luiers voor je dochtertje Luna?

Ik heb me eerst online verdiept, maar de informatie die ik daar vond, was zo overweldigend. Al die soorten, opties, gebruiken, ... Ik plaatste

op mijn Instastory dat ik wel interesse had in wasbare luiers. Iemand reageerde dat ze me wel een pakket tweedehands wasbare luiers wilde verkopen en op dat aanbod ben ik ingegaan. Daar heb ik geen minuut spijt van gehad.

Hoe reageren jouw volgers op de wasbare luiers?

Heel positief! Het is echt iets waarin mensen geïnteresseerd zijn en als ze een post erover zien, lijkt er wel een community op zich te ontstaan. Mensen stellen vragen aan mij en elkaar en delen zelf ook hun eigen ervaring. Dat is heel fijn. Het is ook opvallend dat iedereen die ze al heeft gebruikt, altijd heel overtuigd en positief is!

Wat is een vraag die bij jouw volgers vaker terugkomt?

Of het gebruik van wasbare luiers niet te veel moeite is. Ik snap die vraag zeker, maar ik vind dat persoonlijk niet het geval. Iedereen heeft een eigen daginvulling, zeker met jonge kindjes. We hebben het gewoon deel van onze routine gemaakt. In het begin is het eventjes zoeken, maar het is absoluut geen extra moeite.

Wat is voor jou hét grote voordeel aan wasbare luiers?

Ja, echt wel het duurzame aspect van de luiers. Een kindje gebruikt al makkelijk vijf à zes luiers

per dag, dus ik moet je niet vertellen hoeveel afval dat met zich meebrengt. Als je dan, net als wij, tweedehandsluiers gebruikt, bespaar je alweer wat op het vlak van impact. Ook het enorme kostenplaatje dat verbonden is aan wegwerpluiers, hebben we niet. Je betaalt voor die luiers op zich, maar er komen ook zaken als afvalzakken bij kijken, die steeds duurder worden. Op lange termijn spaar je zowel geld als de natuur met die wasbare luiers. Wasbare luiers zijn een fantastisch alternatief, waarvan ik eigenlijk hoop dat het geen alternatief blijft, maar een vaste waarde mag worden!

HET KOSTEN- PLAATJE VAN WASBARE LUIERS

Hoeveel kosten wasbare luiers voor ouders?

- Als je gebruiktmaakt van een luierservice, betaal je ongeveer evenveel als voor een premium wegwerpluier.
- Als je zelf wasbare luiers aankoopt, betaal je 600 tot 800 euro voor de aankoop van het totale pakket, afhankelijk van het type luier dat je kiest. Daarbij komen dan nog de was- en droogkosten, maar je betaalt minder voor je restafval.

Hier zou je weleens flink wat geld mee kunnen besparen.

EXTRA PREMIE?

Check de website van je gemeente even: heel wat steden en gemeenten geven premies voor de aankoop of huur van wasbare luiers. Ook sommige mutualiteiten en afvalintercommunes geven subsidies.

CHECK ECOCHEQUE

De aankoop of huur van wasbare luiers, maar ook accessoires als wasbare billendoekjes, inlegdoekjes of de huur van een testpakket kan je betalen met ecocheques.

Zijn wasbare luiers goedkoper dan wegwerp-luiers?

Kort en bondig: JA! In vergelijking met wegwerpluiers bespaar je ruim 500 euro voor de hele luielperiode van je kind. Hergebruik je wasbare luiers voor een tweede kind, dan loopt dat bedrag zelfs op tot 1500 euro.

Groene blogger [The Green Butt](#) rekende het even uit; ervan uitgaande dat kinderen 5500 luiers gebruiken voor ze zindelijk zijn, betaal je gemiddeld 1375 euro aan A-merkluiers van 25 cent per stuk. Als je de aanschaf, accessoires, inlegvellen

en 240 euro waskosten samentelt, kost een gemiddelde luielperiode met wasbare luiers 520 euro. Je bespaart dus 855 euro, zonder dan nog de extra kosten voor het restafval mee te rekenen.

Eind 2022 zal de stad Gent een studierapport publiceren rond de omschakeling van wegwerp- naar wasbare luiers in de kinderopvang van Gent – de studie berekende het financieel plaatje voor deze omschakeling bij een kinderdagverblijf.

“Het kostenplaatje schrikt in het begin misschien wat af. Maar wasbare luiers zijn absoluut goedkoper. Je kan ze zelfs tweedehands kopen, dat is nog duurzamer en goedkoper!”

Emilia - mama van Luna (14 m)

In het rustige Erpe hoor je in kinderdagverblijf 't Achtertuintje – El Niño een hoop vrolijk joelende kinderen rondkruipen en -lopen, jawel, in wasbare luiers.

Kinderverzorgster en bezielster van het project **Marijke** (54) kiest helemaal voor de natuur en duurzaam leven.

ZO 'GROEN' LEVEN ZE

- Het kinderdagverblijf gebruikt enkel ecologische verzorgingsproducten.
- Ouders die regelmatig met de fiets de kindjes brengen en ophalen, krijgen korting.

“Wasbare luiers passen helemaal binnen onze duurzame visie”

Marijke, hier in jouw kinderdagverblijf lopen heel wat kindjes rond. Dragen ze allemaal een wasbare luier?

Ja, absoluut! Elk kindje dat bij ons een luier draagt, draagt een herbruikbaar exemplaar. Dat is echt een vereiste. Als je als ouder niet openstaat voor het gebruik van zulke luiers, hoor je niet thuis in ons project.

Waarom zijn jullie zo overtuigd van de wasbare luiers?

Ons kinderdagverblijf is heel erg gericht op de natuur, ecologie en duurzaamheid. De kindjes zijn hier zo goed als altijd buiten, ze slapen er zelfs! Ze eten groenten en fruit van een lokale kweker. De verzorgingsproducten die we

gebruiken zijn allemaal ecologisch, dat is goed voor de natuur en onze kids. Ja, binnen die visie passen die wasbare luiers natuurlijk helemaal!

Met zo'n groot aantal kindjes hebben jullie wel een goed idee van de voor- en nadelen. Vertel eens!

Wij zien eigenlijk alleen maar voordelen. De kindjes hebben in deze luiers alle bewegingsvrijheid die ze nodig hebben om fijn te kunnen ontdekken, spelen en rondlopen. Deze luiers zijn even makkelijk als wegwerpversies en bovendien merken we dat onze kindjes in deze luiers veel sneller zindelijk worden. Zo goed als al onze kindjes gaan nu zindelijk naar school, wat vroeger, met de wegwerpluiers, wel anders was.

Hoe werkt dat dan, op zo'n grote schaal kiezen voor wasbare luiers?

Het zou niet haalbaar zijn om de luiers voortdurend zelf te wassen, dus huren we ze bij een bedrijf dat ze ook meteen voor ons wast. Wij verzamelen alle luiers in afgesloten containers – zo krijg je ook al meteen geen geurtjes. Daarna komt het verhuurbedrijf ze ophalen en brengen ze ons al meteen een nieuwe lading propere.

Hoe reageren ouders op de keuze voor deze luiers?

In het begin kregen we veel vragen van ouders die niet goed snaptten waarom we zo resoluut voor de wasbare luiers gingen. Het was wel even aanpassen voor hen. Maar nu is iedereen mee met ons verhaal en zijn ze grote fan.

Zijn er ouders die nu ook thuis voor wasbare luiers kiezen?

Ja, we merken dat er stelselmatig meer ouders zijn die thuis overstappen naar wasbare luiers voor hun kindjes. We hebben hier 89 kindjes rondhollen of -kruipen, dus als je evenveel gezinnen mee kan nemen in je duurzame verhaal, is dat natuurlijk fantastisch en kan je ook een echte impact maken.

Zijn wasbare luiers de toekomst van kinderdagverblijven?

Ik hoop het echt. Ze zijn echt even makkelijk en wij merken enkel voordelen. Dus als je op die duurzame manier kindjes kan opvangen en de wereld laten ontdekken, waarom niet?

4

WASBARE LUIERS IN DE OPVANG

IN HET KINDERDAGVERBLIJF
EN BIJ GROEPSOPVANG

Wasbare luiers in de kinderopvang: hoe werkt dat?

EVEN VRAGEN AAN EEN ERVARINGSDESKUNDIGE

Marijke Macharis runt kinderdagverblijf 't Achertuintje – El Niño in Erpe

In ons kinderdagverblijf werken we al vier jaar met wasbare luiers via de luierservice van Washcot. Die keuze voor duurzaamheid hebben we heel bewust gemaakt. Luiers aankopen zou de werkdruk toch wel verhogen,

deze serviceformule was veel interessanter. De prijs is vergelijkbaar met de aankoop van wegwerpluiers, maar je hebt geen kosten qua afvalverwerking natuurlijk. En omdat je ze niet moet aankopen, hoeft je geen grote investering

te doen. We gebruiken ook wasbare billendoekjes. Bij het verschonen van de kindjes gaat het eigenlijk net hetzelfde als bij wegwerpluiers: de vuile luier en billendoekjes gaan in de zak, een verse luier en klaar. Alle andere hygiëneregels – kussens ontsmetten en dergelijke – zijn precies hetzelfde.

WASBARE LUIERS, THUIS ÉN IN DE OPVANG?

Sommige kinderdagverblijven of onthaalouders werken met een luierservice of met aangekochte wasbare luiers, anderen met wegwerpluiers of met de luiers die ouders meebrengen.

Als je als ouder kiest voor wasbare luiers, spreek je best op voorhand af of je jouw luiers kan meebrengen; in de meeste gevallen wordt dat geaccepteerd.

Wat zijn de richtlijnen qua hygiëne voor wasbare luiers in de kinderopvang?

De hygiënevoorschriften voor kinderdagverblijven en onthaalouders zijn dezelfde. Er zijn tot nog toe geen specifieke regels voor wasbare luiers, de 'gewone' voorschriften gelden: bedlinnen, ondergoed, handdoeken, billendoekjes etcetera worden op een programma van 60°C gewassen met wasmiddel + ontsmettingsmiddel. Op deze temperatuur worden de luiers hygiënisch gereinigd. Net als bij het verluieren met wegwerpluiers, moet je je handen na het verschonen goed wassen en ontsmetten.

Hoe verloopt het wassen van de luiers in de kinderopvang?

Ouders kopen vaak een totaalpakket luiers aan, dus je kan de kindjes al een nieuwe luier aantrekken, terwijl de vieze luier in de wasmachine gaat. Door op geregelde tijdstippen (vaak na drie uur) de luiers te verversen, kunnen de luiers samen de machine in. Je spoelt de luiers eerst voor in de machine, waarna je op een gewoon programma van 60°C kan wassen.

Daarna kan je de luiers gewoon te drogen hangen en kan je weer verder met de kindjes. Dat is absoluut geen extra moeite dus! Bovendien kan je er met wat oudere kindjes zelfs een groepsactiviteit van maken: je kan samen de was op het rekje hangen, er weer afhalen en dan proberen op te vouwen.

Hoeveel kosten wasbare luiers voor kinderdagverblijven en voor onthaalouders?

Hoeveel kost dit in geval van huren?

Wasbare luiers gebruiken via de luierservice Washcot ligt in lijn met de kost van een premium wegwerpluier. De prijs is all-in inclusief de levering, ophaling, reiniging en de containers voor de vuile luiers. De luiers bevatten een RFID-tag, er kan dus perfect berekend worden hoeveel er effectief gebruikt is. Je kan je voorraad en bestelling online raadplegen via het Washcot webportaal.

Voor de aankoop van wasbare luiers is er geen prijsverschil met de prijs die ouders betalen; eventueel kunnen grotere kinderdagverblijven door een groepsaankoop een kortingspercentage krijgen.

EVEN UITGEREKEND

Volgens **Dietlinde Willocks**, hoofd expertisecenter pedagogische support van de Karel De Grote Hogeschool, geeft een studie van de hogeschool uit 2019 aan dat een kinderdagverblijf met gemiddeld 50 kinderen à rato van 5 luiers per dag per kind in een periode van 2,5 jaar maar liefst 2870 euro kan besparen als alle kinderen wasbare luiers dragen.

Eind 2022 publiceert de stad Gent een studierapport over de omschakeling van wegwerp- naar wasbare luiers in de kinderopvang van Gent – de studie berekende het financieel plaatje voor de omschakeling naar wasbare systemen bij een kinderdagverblijf.

Extra tip!

Hoe duurzaam luiers aankopen? Het Federaal Instituut voor duurzaam aankopen maakte hier in 2020 een FIDO fiche over die je online kan raadplegen.

Bij **Kerstin** en **Berten** lopen er vier vrolijke kids rond: **Ernest** (10), **Gommaar** (8), **Johannes** (5) en **Marieke** (2). Enkele jaren geleden, toen de teller van het aantal kindjes nog niet op vier stond, was Kerstin onthaalmoeder die duurzaamheid hoog in het vaandel droeg.

ZO 'GROEN' LEVEN ZE

- Uitstapjes maken met de onthaalkindjes deed Kerstin met de fiets. Zes kindjes in een (niet-elektrische) bakfiets? Kan ze!
- Om de kindjes biologische groenten en fruit te laten ontdekken, mochten ze helpen bij de lokale bioboer. Een wedstrijd om de grootste biet te vinden? Klaar? Start!

“Voor mij is dat duurzame aspect wel echt doorslaggevend”

Hoe werkten zulke luiers in je opvang?

Ouders kochten een pakketje wasbare luiers aan. Vaak kochten ze dat gewoon over van een kindje dat hier net vertrok. De luiers die ze hadden aangekocht bleven dan ook hier. De kindjes hadden er natuurlijk ook een aan om naar huis te gaan. Die wisten ouders vaak gewoon met bijvoorbeeld de handdoeken thuis mee. Dan kwamen de kindjes de volgende dag weer hier met diezelfde, propere luier.

Waste jij de luiers zelf of gebruikte je een service?

Ik waste de luiers gewoon zelf. Dat was absoluut geen extra moeite. We maakten er zelfs een soort dagelijkse groepsactiviteit van. De

kindjes hielpen bij het afhaken van de was en het opvouwen, nu ja het proberen op te vouwen (lacht). De kindjes vonden dat zelf eigenlijk ook wel heel leuk!

Waarom vind je het gebruik van wasbare luiers zo belangrijk?

Voor mij is dat duurzame aspect wel echt doorslaggevend. Ze zijn handig, als ik ze buiten hang, drogen ze lekker snel en ook financieel is het aantrekkelijk. Bovendien is de pedagogische functie die je als onthaalouder hebt, ook belangrijk. Door te kiezen voor wasbare luiers, komen nieuwe ouders er voor het eerst mee in contact en zorg je ervoor dat de kindjes onbewust duurzaam bezig zijn.

Zijn wasbare luiers iets wat andere onthaalouders kunnen overnemen?

Ja, absoluut. Er komt geen extra werk bij kijken, het is voor ouders goedkoper en je draagt zo je steentje bij. Je hebt trouwens niet steeds een hele hoop vieze luiers liggen die dan een geurtje krijgt. Je stopt ze gewoon in de was en je kan weer verder!

Op welke manier was jouw opvang nog duurzaam?

De kindjes kregen enkel biologisch, seizoensgebonden eten en het dieet was voornamelijk vegetarisch. We gingen ook altijd naar buiten. Bij een bevriende bioboer deden we bietenwed-

strijdjes, hielpen we met zaaien en eitjes rapen. De connectie met de natuur was voor mij wel heel belangrijk. Als het regende, gingen we met de kindjes in de plassen springen. Ook dat ging gewoon met een wasbare luier aan!

Wat vonden ouders van jouw duurzame aanpak?

Die vonden dat heel fijn. Ik merkte ook snel dat dat een soort aantrekkingskracht had. Heel veel mensen zijn op zoek naar duurzamere manieren van opvoeden of houden toch rekening met duurzaamheid, dus veel mensen waren wel enthousiast.

GEZONDE & BLIJE BABY'S MET WASBARE LUIERS

Worden kinderen sneller zindelijk met wasbare luiers?

Het is niet zo dat kinderen 'sneller' zindelijk worden met wasbare luiers, of later met wegwerpluiers. Cijfers maken veel duidelijk: in de jaren '60 – voor de wegwerpluiers – was tot 90% van de kinderen zindelijk op de eerste schooldag. Vandaag is dat maar amper 20%. Een verklaring daarvoor? Met een wasbare luier voelt een kind veel sneller dat het geplast heeft of ontlasting heeft gemaakt; die zintuiglijke gewaarwordingen zorgen ervoor dat het er zich meer van bewust is wanneer het moet plassen of ontlasting voelt.

Zo traint het de reflex om de blaas te controleren en kan het sneller signalen geven dat het potjestijd is. Da's belangrijk, want zindelijkheidstraining start je best op tijd om ophoudgedrag of zelfs weigeren om op het potje te gaan, te voorkomen. Rond de leeftijd van 18 maanden kan je een kind al laten kennismaken met het potje.

Meer lezen over zindelijkheidstraining?

'Je kind zindelijk krijgen? Dat doe je zo!' van Alexandra Vermandel, uitgegeven bij ACCO.

*"Laten we de luiers
verschonen in plaats van
weg te werpen"*

Prof. Vermandel – affiliatie Universiteit Antwerpen

Hebben kinderen meer last van natte billetjes?

Marijke Macharis van kinderdagverblijf 't Achtertuintje – El Niño in Erpe

vindt van niet: Met wasbare luiers zien we in het kinderdagverblijf niet méér rode billetjes of luieruitslag dan met wegwerpluiers. Als kinderen rode billetjes hebben, heeft dat meer te maken met tandjes krijgen of kindjes die ziek zijn, waardoor hun ontlasting vaak zuurder is.

Catty Verlinden van de Luielhoek en mama van drie heeft nog extra tips:

Wegwerpluiers doen veel meer dan enkel nattigheid absorberen: ook het beschermende laagje kan de babybilletjes aantasten. Voor kindjes die veel plassen, kan je een fleece inlegdoekje in hun wasbare luier leggen: die laat alle urine door en zorgt ervoor dat de billetjes droog blijven. Bij kindjes met een gevoelige huid zorgen natuurlijke materialen als katoen en bamboe vaak voor minder irritatie, ze bevatten geen chloor of andere chemicaliën. Baby's kunnen ook reageren op restjes wasmiddelen of wasverzachter; gebruik daarom ongeparfumeerd wasmiddel en geen wasverzachter, dat verkleint de kans op irritatie.

Kan een kind met een wasbare luier even gemakkelijk bewegen en ontwikkelen?

‘Studies die het effect van het dragen van wasbare luiers onderzoeken op de motorische ontwikkeling op lange termijn, zijn niet meteen te vinden,’ zegt Tinne Van Aggelpoel van de Vakgroep revalidatiewetenschappen en kinesitherapie van Universiteit Antwerpen. ‘Ik kan enkel spreken uit persoonlijke ervaring: ja, het rollen wordt wat bemoeilijkt door de (dikkere) luier. Soms kunnen kindjes al rollen als ze geen

luier dragen en wordt dat wat gehinderd met de dikkere luier. Anderzijds kunnen ze op die manier hun spieren en motoriek alleen maar méér oefenen. Mijn eigen kinderen behaalden alle motorische mijlpalen binnen de verwachte termijn, of zelfs sneller. Dat dikkere pakketje rond de billetjes is volgens mij dan ook geen argument om wasbare luiers niet te dragen.’

“Mijn eigen kinderen behaalden alle motorische mijlpalen binnen de verwachte termijn met wasbare luiers”

MEER WETEN

LUIERSERVICES

- washcot.be
- bebeco.be
- snappies.be

INFO OVER WASBARE LUIERS

- luielhoek.be
- dewasbareluier.be
- kleinspook.be
- nappys.nl
- blabloom.com
- smartassdiapers.be
- kaatjekatoen.nl
- kidzstore.eu
- happynappies.be
- kiddybips.be
- [podcast van koplopers over duurzaamheid en babyspullen](#)
- leefmilieu.brussels/themas/zero-afval/advies/verandering-levenswijze/geboorte
- ovam.vlaanderen.be/nl/web/kappen-met-wegwerp-is-top/luiers

SUBSIDIES

- Check bij je intercommunale.
- Krijg je in jouw woonplaats een premie voor herbruikbare luiers? Check het op de website van je gemeente.
- Ook sommige mutualiteiten geven een premie voor wasbare luiers.

Deze brochure is gebaseerd op inzichten van experts, praktijkvoorbeelden en interviews van gebruikers en dient ter inspiratie voor (toekomstige) ouders en kinderdagverblijven.

Dit is een uitgave van Vlaanderen Circulair.
Realisatie [ContentMoon](#)

Ken je andere interessante links, laat het ons zeker weten via info@vlaanderen-circulair.be

